

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNA GEODETSKA UPRAVA

10000 Zagreb, Gruška 20
Tel. 01/6165 – 404, fax: 01/6165 – 484

KLASA: 930-01/20-01/75
URBROJ: 541-05/1-01-20-14
Zagreb, 13. siječnja 2021. g.

SVIMA

- prema dostavnoj listi -

Predmet: **Preporuke za standardizaciju geografskih imena u Republici Hrvatskoj**
- dostavlja se -

Poštovani,

prema Zakonu o državnoj izmjeri i katastru nekretnina (NN 112/18) Državna geodetska uprava je nadležna za održavanje i vođenje registra geografskih imena Republike Hrvatske. Temeljem članka 148., stavka 2. navedenog Zakona Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 28. ožujka 2019. g. imenovala predsjednika i članove Povjerenstva za standardizaciju geografskih imena. Predsjednikom navedenog Povjerenstva imenovan je glavni ravnatelj Državne geodetske uprave dr. sc. Damir Šantek, dipl. ing. geod., a članovima Povjerenstva imenovani su predstavnici organizacija iz područja vanjskih poslova, kulturne baštine, znanosti i obrazovanja, hidrografske djelatnosti, hrvatskog jezika i jezikoslovlja, povijesti, kartografije, geografije, leksikografske djelatnosti te sveučilišta koja se bave obrazovanjem i istraživanjem u području geografskih imena.

Sukladno članku 148., stavcima 1. i 4. Zakona Povjerenstvo obavlja sljedeće poslove: daje preporuke za standardizaciju geografskih imena, prati provedu propisa o naseljima i njihovu primjenu u geografskim imenima, provodi reviziju toponima te po potrebi utvrđuje nove, utvrđuje načela pisanja i uporabe stranih geografskih imena za primjenu u obrazovanju, znanosti, hrvatskoj diplomaciji te sudjeluje u radu međunarodnih organizacija koje se bave geografskim imenima.

U cilju standardizacije geografskih imena u Republici Hrvatskoj, Povjerenstvo za standardizaciju geografskih imena, na svojoj 3. sjednici održanoj 6. svibnja 2020. g., usvojilo je Preporuke za standardizaciju geografskih imena u Republici Hrvatskoj – pisanje i uporaba geografskih imena iz stranih jezika i Preporuke za standardizaciju geografskih imena u Republici Hrvatskoj – imenovanje naselja, ulica

i trgova, a sve u svrhu standardizacije pisanja i korištenja geografskih imena. Prednosti postojanja standardiziranih geografskih imena posebno dolaze do izražaja u državnoj upravi jer im je osnovna svrha točna i učinkovita administracija te unutardržavna i međunarodna komunikacija. Potrebno je naglasiti da poslove standardizacije geografskih imena obavljaju javnopravna tijela sukladno preporukama Povjerenstva za standardizaciju geografskih imena.

Koordinacija za gospodarstvo Vlade Republike Hrvatske je, na sjednici održanoj 3. studenog 2020. g., donijela Zaključak kojim podržava provedbu navedenih Preporuka te je navedenim Zaključkom Državna geodetska uprava, kao tijelo izvršne vlasti Republike Hrvatske nadležno za održavanje i vođenje registra geografskih imena, zadužena dostaviti Preporuke svim tijelima državne uprave, tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i drugim javnopravnim tijelima iz područja obrazovanja, znanosti i kulture koji u obavljanju poslova provode standardizaciju geografskih imena.

Slijedom navedenoga, u privitku vam dostavljamo Preporuke za standardizaciju geografskih imena u Republici Hrvatskoj - imenovanje naselja, ulica i trgova te Preporuke za standardizaciju geografskih imena u Republici Hrvatskoj - pisanje i uporaba geografskih imena iz stranih jezika.

Ukoliko smatrate da navedene preporuke treba proslijediti pojedinim institucijama ili tijelima u Vašoj nadležnosti, a koje se ne nalaze na popisu tijela kojima su iste dostavljene, molimo Vas da isto napravite.

S poštovanjem,

Glavni ravnatelj

Dr. sc. Damir Šantek, dipl. ing. geod.

Privitci:

- Preporuke za standardizaciju geografskih imena u Republici Hrvatskoj - imenovanje naselja, ulica i trgova
- Preporuke za standardizaciju geografskih imena u Republici Hrvatskoj - pisanje i uporaba geografskih imena iz stranih jezika

Dostavna lista:

1. Tijela državne uprave
2. Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave
3. Javnopravna tijela iz područja obrazovanja, znanosti i kulture

1. Tijela državne uprave

Ministarstvo financija
Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike
Ministarstvo obrane RH
Ministarstvo znanosti i obrazovanja
Ministarstvo turizma i sporta
Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture
Ministarstvo poljoprivrede
Ministarstvo unutarnjih poslova
Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja
Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine
Ministarstvo zdravstva
Ministarstvo pravosuđa i uprave
Ministarstvo hrvatskih branitelja
Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije
Ministarstvo kulture i medija RH
Ministarstvo vanjskih i europskih poslova
Središnji državni ured za demografiju i mlade
Središnji državni ured za Hrvate izvan Republike Hrvatske
Središnji državni ured za obnovu i stambeno zbrinjavanje
Središnji državni ured za razvoj digitalnog društva
Središnji državni ured za središnju javnu nabavu
Državni inspektorat
Državni zavod za mjeriteljstvo
Hrvatska vatrogasna zajednica
Državni hidrometeorološki zavod
Državni zavod za intelektualno vlasništvo
Državni zavod za statistiku

2. Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

Bjelovarsko-bilogorska županija	Općina Dekanovec	Općina Otok
Brodsko-posavska županija	Općina Desinić	Općina Pakoštane
Dubrovačko-neretvanska županija	Općina Dežanovac	Općina Pašman
Grad Bakar	Općina Dicmo	Općina Perušić
Grad Beli Manastir	Općina Dobrinj	Općina Peteranec
Grad Belišće	Općina Domašinec	Općina Petlovac
Grad Benkovac	Općina Donja Dubrava	Općina Petrijanec
Grad Biograd na Moru	Općina Donja Motičina	Općina Petrijevci
Grad Bjelovar	Općina Donja Voća	Općina Petrovsko
Grad Buje	Općina Donji Andrijevci	Općina Pićan
Grad Buzet	Općina Donji Kraljevec	Općina Pirovac
Grad Cres	Općina Donji Kukuruzari	Općina Pisarovina
Grad Crikvenica	Općina Donji Lapac	Općina Pitomača
Grad Čabar	Općina Donji Vidovec	Općina Plaški
Grad Čakovec	Općina Dragalić	Općina Plitvička Jezera

Grad Čazma	Općina Draganić	Općina Podbablje
Grad Daruvar	Općina Draž	Općina Podcrkavlje
Grad Delnice	Općina Drenovci	Općina Podgora
Grad Donja Stubica	Općina Drenje	Općina Podgorač
		Općina Podravska
Grad Donji Miholjac	Općina Drnje	Moslavina
Grad Drniš	Općina Dubrava	Općina Podravske Sesvete
Grad Dubrovnik	Općina Dubravica	Općina Podstrana
	Općina Dubrovačko	
Grad Duga Resa	Primorje	Općina Podturen
Grad Dugo Selo	Općina Dugi Rat	Općina Pojezerje
Grad Đakovo	Općina Dugopolje	Općina Pokupsko
Grad Đurđevac	Općina Dvor	Općina Polača
Grad Garešnica	Općina Đelekovec	Općina Poličnik
Grad Glina	Općina Đulovac	Općina Popovac
Grad Gospić	Općina Đurđenovac	Općina Posedarje
Grad Grubišno Polje	Općina Đurmanec	Općina Postira
Grad Hrvatska Kostajnica	Općina Erdut	Općina Poveljana
Grad Hvar	Općina Ernestinovo	Općina Preko
Grad Ilok	Općina Ervenik	Općina Preseka
Grad Imotski	Općina Farkaševac	Općina Prgomet
Grad Ivanec	Općina Fažana	Općina Pribislavec
Grad Ivanić-Grad	Općina Ferdinandovac	Općina Primorski Dolac
Grad Jastrebarsko	Općina Feričanci	Općina Primošten
Grad Karlovac	Općina Funtana-Fontane	Općina Privlaka (VK)
Grad Kastav	Općina Fužine	Općina Privlaka (ZD)
Grad Kaštela	Općina Galovac	Općina Proložac
Grad Klanjec	Općina Garčin	Općina Promina
Grad Knin	Općina Generalski Stol	Općina Pučišća
Grad Komiza	Općina Gola	Općina Punat
Grad Koprivnica	Općina Goričan	Općina Punitovci
Grad Korčula	Općina Gorjani	Općina Pušća
Grad Kraljevica	Općina Gornja Rijeka	Općina Radoboj
Grad Krapina	Općina Gornja Stubica	Općina Rakovec
Grad Križevci	Općina Gornja Vrba	Općina Rakovica
Grad Krk	Općina Gornji Bogićevci	Općina Rasinja
Grad Kutina	Općina Gornji Kneginec	Općina Raša
Grad Kutjevo	Općina Gornji Mihaljevec	Općina Ravna Gora
Grad Labin	Općina Gračac	Općina Ražanac
Grad Lepoglava	Općina Gračišće	Općina Rešetari
Grad Lipik	Općina Gradac	Općina Ribnik
Grad Ludbreg	Općina Gradec	Općina Rogoznica
Grad Makarska	Općina Gradina	Općina Rovišće
Grad Mali Lošinj	Općina Gradište	Općina Rugvica
Grad Metković	Općina Grožnjan	Općina Runovići
Grad Mursko Središće	Općina Gundinci	Općina Ružić
Grad Našice	Općina Gunja	Općina Saborsko
Grad Nin	Općina Gvozd	Općina Sali

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNA GEODETSKA UPRAVA

**PREPORUKE ZA STANDARDIZACIJU GEOGRAFSKIH IMENA U
REPUBLICI HRVATSKOJ**

– IMENOVANJE NASELJA, ULICA I TRGOVA

Verzija 1.0

Povjerenstvo za standardizaciju geografskih imena

svibanj 2020.

Sadržaj

1.	Predgovor	3
2.	Svrha Preporuka	3
3.	Pregled stanja	4
4.	Zakonodavni okvir	4
-	Registar geografskih imena	4
-	Povjerenstvo za standardizaciju geografskih imena	5
5.	Preporuke za imenovanje naselja, ulica i trgova	6
-	Preporuke za imenovanje naselja	7
-	Preporuke za imenovanje ulica i trgova	8

1. Predgovor

Geografska imena dodjeljujemo obilježjima (objektima) u prostoru kako bismo definirali prostor koji nas okružuje, da bismo odredili položaj i orijentaciju u prostoru te služe kao osnova u komunikaciji pri objašnjavanju prostornih odnosa. Zakonom o državnoj izmjeri i katastru nekretnina (*Narodne novine*, broj 112/18), (u daljnjem tekstu: Zakon), geografsko ime definirano je kao ime kojim se imenuju objekti i pojave na planetu Zemlji. Geografska imena razvijaju se kroz stoljeća, uvjetovana su fizičko-geografskim obilježjima prostora, migracijama stanovništva, političko-geografskim promjenama, promjenama u načinu korištenja prostorom te načinom upravljanja prostorom. Geografska imena identificiraju i odražavaju kulturu, povijesnu baštinu i topografiju jednog područja, nacije i međunarodne zajednice. Dosljednost njihove primjene osnova je učinkovite komunikacije i socioekonomskog razvoja. Zbog svojega razvoja kroz stoljeća, geografska imena odražavaju i povijesni i kulturni razvoj pojedinog područja te tvore njegovu kulturnu baštinu. Geografskim imenima ne identificiraju se samo geografska obilježja (objekti) već i pojedinci, grupe i nacije.

Svakodnevna komunikacija, spasilačke akcije, prostorna planiranja, donošenje odluka i dokumenata vezanih za prostor i prostorne odnose te druge svakodnevne aktivnosti sadržavaju podatke o prostoru, a geografska imena jedan su od najrasprostranjenijih oblika prepoznavanja položaja i orijentacije u prostoru. Primjerice, da na Bašćanskoj ploči, prvom pisanom dokumentu s hrvatskim imenom na hrvatskom jeziku kojom kralj Zvonimir daruje zemlju crkvi sv. Lucije na Krku, nisu navedena geografska imena (Krbava, Lika, Vinodol...) bilo bi otežano ili nemoguće identificirati osobe, prostorne odnose te povezati osobe s događajima.

U cilju jedinstvene standardizacije geografskih imena u Republici Hrvatskoj, Povjerenstvo za standardizaciju geografskih imena (dalje: Povjerenstvo) u okviru Zakonom propisanih zadaća, daje Preporuke za standardizaciju geografskih imena u Republici Hrvatskoj – imenovanje naselja, ulica i trgova (u daljnjem tekstu: Preporuke za imenovanje naselja, ulica i trgova).

2. Svrha Preporuka

Posljedica nepostojanja preporuka za standardizaciju geografskih imena nedostatak je kriterija za pisanje ili uporabu geografskih imena te je rezultat toga nedosljedna, nesustavna i neujednačena primjena geografskih imena kako u sustavu javne uprave te u medijima, popularno-stručnim časopisima, znanstvenim tekstovima, školskim udžbenicima i priručnicima te u leksikografskim i kartografskim djelima.

Zbog strukovno jednostranog pristupa problematici geografskih imena konačni oblik imena koji dolazi u službenu uporabu nisu obradili svi relevantni stručnjaci. Svrha je Preporuka doprinijeti standardizaciji pisanja i primjena geografskih imena. Prednosti postojanja standardiziranih geografskih imena posebno dolaze do izražaja u državnoj upravi jer im je osnovna svrha točna i učinkovita administracija te unutar državna i međunarodna komunikacija.

3. Pregled stanja

Kao što je već navedeno, do donošenja Zakona problematika geografskih imena, osim unutar uskih akademskih krugova, nije bila dovoljno razrađena te nije postojalo nacionalno tijelo za standardizaciju geografskih imena, kao ni preporuke ili smjernice za standardizaciju geografskih imena.

Iako sa zakonodavnoga gledišta problematika geografskih imena nije bila uređena, u Republici Hrvatskoj postoji nekoliko tijela javne vlasti koje su održavale i održavaju različite baze geografskih imena (endonima i/ili egzonima); Državna geodetska uprava, Ministarstvo vanjskih i europskih poslova, Narodna banka Hrvatske, Hrvatski hidrografski institut, Hrvatske vode, Hrvatske ceste, Državni zavod za statistiku, Leksikografski zavod Miroslav Krleža i Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje. Navedene baze međusobno nisu povezane.

4. Zakonodavni okvir

Donošenjem Zakona stvorili su se preduvjeti za povećanje učinkovitosti prikupljanja, upravljanje te razvoj samog registra propisivanjem nadležnosti za vođenje Registra geografskih imena te osnivanjem Povjerenstva za standardizaciju geografskih imena Republike Hrvatske. Navedeno će u konačnici rezultirati povećanjem kvalitete, olakšanom primjenom navedenih prostornih podataka te većom dostupnošću tih podataka svim zainteresiranim dionicima.

Temeljem navedenog Zakona glavni ravnatelj Državne geodetske uprave donio 20. 5. 2020. godine Pravilnik o registru geografskih imena (*Narodne novine*, broj 59/20). Navedenim Pravilnikom propisuje se sadržaj, način vođenja i održavanja registra geografskih imena. Sastavni dio Pravilnika je i Katalog geografskih objekata u kojem su popisane sve geografske objektne vrste za koje se prikupljaju geografska imena. Temeljem navedenog Pravilnika glavni ravnatelj Državne geodetske uprave donio je i Specifikaciju registra geografskih imena kojom se detaljno opisuju karakteristike samog registra. Iz navedenog se vidi da je na provedbenoj razini u zadnjih nekoliko godina učinjeno jako puno na razini tijela koje vodi sam registar.

- Registar geografskih imena

Državna geodetska uprava tijelo je državne uprave nadležno za održavanje i vođenje registra geografskih imena sukladno Zakonu. Registar sadržava geografska imena na teritoriju Republike Hrvatske (endonime) koji se u registar unose iz službenih dokumenata i evidencija javnopravnih tijela koja u okviru svoje nadležnosti stvaraju pojedina geografska imena ili podatke o geografskim imenima.

Radi učinkovitijeg upravljanja i razvoja Registra geografskih imena te informiranja javnosti razvijena je mrežna stranica posvećena geografskim imenima (<http://rgi.dgu.hr>) koja sadržava i aplikaciju za unos, obradu, pregled i pretraživanje podataka.

Prikaz geografskog imena Pariz na dvije odvojene lokacije u Registru

Sama aplikacija omogućuje korisnicima pretraživanje geografskih imena i predlaganje novih geografskih imena preko korisničkog sučelja. Aplikacija je dostupna javnim i registriranim korisnicima na mrežnoj adresi <http://rgi.dgu.hr/rgiapp/>.

Trenutačno je više od 120 000 geografskih imena na području Republike Hrvatske uneseno u bazu podataka Registra geografskih imena.

- Povjerenstvo za standardizaciju geografskih imena

Na temelju članka 148. stavka 2. Zakona Vlada Republike Hrvatske na sjednici održanoj 28. ožujka 2019. godine imenovala je predsjednika i članove Povjerenstva za standardizaciju geografskih imena:

1. dr. sc. DAMIR ŠANTEK, ravnatelj Državne geodetske uprave, predsjednik Povjerenstva za standardizaciju geografskih imena.
2. Članovi Povjerenstva za standardizaciju geografskih imena:
 - dr. sc. TEA LONČAR, predstavnik središnjeg tijela državne uprave nadležnog za vanjske poslove
 - DUBRAVKA ĐURIĆ NEMEC, predstavnik središnjeg tijela državne uprave nadležnog za kulturnu baštinu
 - ANTONIJA NEMET, predstavnik središnjeg tijela državne uprave nadležnog za znanost i obrazovanje
 - PEJO BROČIĆ, predstavnik Hrvatskog hidrografskog instituta

- dr. sc. GORANKA BLAGUS BARTOLEC, predstavnica Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje
- dr. sc. IVANA HORBEC, predstavnica Hrvatskog instituta za povijest
- prof. dr. sc. STANISLAV FRANGEŠ, predstavnik Hrvatskog kartografskog društva
- prof. dr. sc. ALEKSANDAR TOSKIĆ, predstavnik Hrvatskog geografskog društva
- dr. sc. IVANA CRLJENKO, predstavnica Leksikografskog zavoda Miroslav Krleža
- prof. dr. sc. JOSIP FARIČIĆ, predstavnik sveučilišta koje se bavi obrazovanjem i istraživanjem u području geografskih imena
- doc. dr. sc. HELENA PAVLETIĆ, predstavnica sveučilišta koje se bavi obrazovanjem i istraživanjem u području geografskih imena.

Sukladno članku 148., stavcima 1. i 4. Zakona Povjerenstvo obavlja sljedeće poslove:

- daje preporuke za standardizaciju geografskih imena
- prati provedu propisa o naseljima i njihovu primjenu u geografskim imenima
- provodi reviziju toponima te po potrebi utvrđuje nove
- utvrđuje načela pisanja i uporabe stranih geografskih imena za primjenu u obrazovanju, znanosti, hrvatskoj diplomaciji i dr.
- daje prijedloge i preporuke standardizacije geografskih imena u Republici Hrvatskoj i stranih geografskih imena
- daje preporuke za poboljšanje registra geografskih imena
- sudjeluje u radu međunarodnih organizacija koje se bave geografskim imenima.

Povjerenstvo za standardizaciju geografskih imena na svojoj 3. sjednici održanoj 6. svibnja 2020. usvojilo je Preporuke za standardizaciju geografskih imena u Republici Hrvatskoj – imenovanje naselja, ulica i trgova (u daljnjem tekstu: Preporuke za imenovanje naselja, ulica i trgova).

Poslove standardizacije geografskih imena obavljaju javnopravna tijela sukladno preporukama Povjerenstva za standardizaciju geografskih imena.

5. Preporuke za imenovanje naselja, ulica i trgova

Ustavom Republike Hrvatske hrvatski jezik određen je kao službeni jezik u Republici Hrvatskoj.

Svakom naselju, ulici i trgu određuje se ime. Imena naselja, ulica i trgova određuju se i pišu na hrvatskom standardnom jeziku i na latiničnom pismu. Imena trebaju biti usklađena s pravopisnim normama hrvatskoga standardnog jezika.

Uporaba dvojezičnosti imena naselja, ulica i trgova regulira se posebnim zakonima, uz primjenu pravopisnih načela jezika na kojemu se, uz hrvatsku inačicu na prvom mjestu, takvo ime piše.

Akt o imenovanju novih naselja, ulica i trgova te akt o promjeni postojećih imena naselja, ulica i trgova donosi, u okviru samoupravnog djelokruga, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave.

Preporučuje se u postupku imenovanja naselja, ulica i trgova da predstavnička tijela jedinice lokalne samouprave uključe stručnjake iz područja hrvatskoga jezika i književnosti, geografije, povijesti, te arhitekture (po mogućnosti smjer urbanizam).

Preporučuje se da predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave prije donošenja odluke o novom imenu naselja, ulice ili trga prijedlog dostavi Povjerenstvu za standardizaciju geografskih imena koje će dati stručno mišljenje.

U okviru Zakonom utvrđene nadležnosti Državna geodetska uprava u Registru prostornih jedinica vodi i održava podatke o imenima naselja, ulica i trgova odnosno u Registru geografskih imena podatke o geografskim imenima na području Republike Hrvatske za koje je to određeno Zakonom ili posebnim propisima. Registar prostornih jedinica i Registar geografskih imena sadržavaju narativni i kartografski dio u skladu s propisima.

Sukladno Zakonu o naseljima (*Narodne novine*, broj 54/88) ime naselja, ulica i trgova donosi mjerodavno tijelo lokalne samouprave (gradsko ili općinsko vijeće). Preporukama za imenovanje naselja, ulica i trgova želi se uvesti standard u navedenim imenima i to u skladu s pravopisnim normama hrvatskoga standardnog jezika.

- Preporuke za imenovanje naselja

- a) U postupku određivanja odnosno promjene imena naselja primjenjuje se toponimski lik usklađen s ovim Preporukama za imenovanje naselja, ulica i trgova.

U postupku promjene imena naselja, postojeći korpus imena naselja u pravilu se preuzima iz Registra prostornih jedinica odnosno Registra geografskih imena te se za uporabu određenog imena naselja preporučuje *Hrvatski mjesni rječnik* (gl. urednica Nataša Bašić-Kosić), koji je objavio Leksikografski zavod Miroslav Krleža u Zagrebu 2016. te jezikoslovna pisana djela u kojima se navode mjesna imena.

- b) Preporuka je da akt predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave kojim se određuje ime naselja uključuje toponimski lik u nominativu, genitivni i lokativni oblik (a po potrebi i druge padežne oblike), etnike i ktetike.
- c) Uz nominativ imena naselja u Registru geografskih imena navode se genitivni i lokativni oblik, imena stanovnika (etnici) u ženskom, muškom i skupnom obliku te pridjevi koji se

odnose na stanovnike i imenovano naselje (ktetici), a koje daje Povjerenstvo za standardizaciju geografskih imena.

- Preporuke za imenovanje ulica i trgova

- a) U postupku određivanja odnosno promjene imena ulica i trgova primjenjuje se toponimski lik usklađen s ovim Preporukama za imenovanje naselja, ulica i trgova.
- b) Potiče se da se imena ulica i trgova sadržajno temelje na geografskim i drugim pojmovima (iz biljnog i životinjskog svijeta i dr.) te imenima i datumima koji su vezani za područje naselja, regije ili Republike Hrvatske, povijesnim događajima (posebno vezane za obrambeni Domovinski rat) ili osobama koje su dale znatan doprinos na polju kulture, znanosti, gospodarstva, sporta te na druge načine pridonijeli razvoju naselja, jedinice lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave i Hrvatske.
- c) Potiče se da imena ulica i trgova sadržavaju riječi (nazive i imena) koje su dio leksika mjesnih govora prostora u kojemu se nalazi imenovani geografski objekt. Tako se predstavljaju, populariziraju i čuvaju mjesni govori kao važni elementi kulturne baštine, a time i lokalnog identiteta.
- d) Imena ulica i trgova bilježe se standardnojezičnom grafijom.
- e) Imena ulica i trgova ne mogu se vezati uz događaje, idejne začetnike, nositelje javnih funkcija i istaknute zagovornike niti jednoga totalitarnog režima (kronološkim redom pojavljivanja: komunizam, fašizam, nacionalsocijalizam i dr.).

Predsjednik Povjerenstva za
standardizaciju geografskih imena

GLAVNI RAVNATELJ
DRŽAVNE GEODETSKE UPRAVE

r. sc. Damir Šantek, dipl. ing. geod.

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNA GEODETSKA UPRAVA

**PREPORUKE ZA STANDARDIZACIJU GEOGRAFSKIH IMENA U
REPUBLICI HRVATSKOJ**

— PISANJE I UPORABA GEOGRAFSKIH IMENA IZ STRANIH JEZIKA —

Verzija 1.0

Povjerenstvo za standardizaciju geografskih imena

svibanj 2020.

Sadržaj

1.	Predgovor	3
2.	Svrha Preporuka	3
3.	Pregled stanja	4
4.	Zakonodavni okvir	4
-	Povjerenstvo za standardizaciju geografskih imena	4
5.	Preporuke za pisanje i uporabu geografskih imena iz stranih jezika	6
-	Preporuke za pisanje geografskih imena iz stranih jezika	6
-	Preporuke za pisanje geografskih imena iz stranih jezika prema uporabi	7
-	Preporuke za standardizaciju egzonima	8
-	Načela za uporabu egzonima	10

1. Predgovor

Geografska imena dodjeljujemo obilježjima (objektima) u prostoru kako bismo definirali prostor koji nas okružuje, da bismo odredili položaj i orijentaciju u prostoru te služe kao osnova u komunikaciji pri objašnjavanju prostornih odnosa. Zakonom o državnoj izmjeri i katastru nekretnina (*Narodne novine*, broj 112/18), (u daljnjem tekstu: Zakon), geografsko ime definirano je kao ime kojim se imenuju objekti i pojave na planetu Zemlji. Geografska imena razvijaju se kroz stoljeća, uvjetovana su fizičko-geografskim obilježjima prostora, migracijama stanovništva, političko-geografskim promjenama, promjenama u načinu korištenja prostorom te načinom upravljanja prostorom. Geografska imena identificiraju i odražavaju kulturu, povijesnu baštinu i topografiju jednog područja, nacije i međunarodne zajednice. Dosljednost njihove primjene osnova je učinkovite komunikacije i socioekonomskog razvoja. Zbog svojega razvoja kroz stoljeća, geografska imena odražavaju i povijesni i kulturni razvoj pojedinog područja te tvore njegovu kulturnu baštinu. Geografskim imenima ne identificiraju se samo geografska obilježja (objekti) već i pojedinci, grupe i nacije.

Svakodnevna komunikacija, spasilačke akcije, prostorna planiranja, donošenje odluka i dokumenata vezanih za prostor i prostorne odnose te druge svakodnevne aktivnosti sadržavaju podatke o prostoru, a geografska imena jedan su od najrasprostranjenijih oblika prepoznavanja položaja i orijentacije u prostoru. Da na Bašćanskoj ploči, prvom pisanom dokumentu s hrvatskim imenom na hrvatskom jeziku kojom kralj Zvonimir daruje zemlju crkvi sv. Lucije na Krku, nisu navedena geografska imena (Krbava, Lika, Vinodol...) bilo bi otežano ili nemoguće identificirati osobe, prostorne odnose te povezati osobe s događajima.

U cilju jedinstvene standardizacije geografskih imena u Republici Hrvatskoj, Povjerenstvo za standardizaciju geografskih imena (dalje: Povjerenstvo) u okviru Zakonom propisanih zadaća, daje Preporuke za standardizaciju geografskih imena u Republici Hrvatskoj – pisanje i uporaba geografskih imena iz stranih jezika (u daljnjem tekstu: Preporuke za pisanje i uporabu geografskih imena iz stranih jezika).

2. Svrha Preporuka

Posljedica nepostojanja preporuka za standardizaciju geografskih imena nedostatak je kriterija za pisanje ili uporabu geografskih imena te je rezultat toga nedosljedna, nesustavna i neujednačena primjena geografskih imena u sustavu javne uprave te u medijima, popularno-stručnim časopisima, znanstvenim tekstovima, školskim udžbenicima i priručnicima te u leksikografskim i kartografskim djelima.

Zbog strukovno jednostranog pristupa problematici geografskih imena konačni oblik imena koji dolazi u službenu uporabu nisu obradili svi relevantni stručnjaci. Svrha Preporuka je doprinijeti standardizaciji pisanja i korištenja geografskih imena. Prednosti postojanja standardiziranih geografskih imena posebno dolaze do izražaja u državnoj upravi jer im je osnovna svrha točna

i učinkovita administracija te unutardržavna i međunarodna komunikacija. Potrebno je naglasiti važnost međunarodne komunikacije te mogućih diplomatskih problema kod nesustavne i nedosljedne uporabe stranih geografskih imena na pravilan način.

3. Pregled stanja

Kao što je već navedeno, do donošenja Zakona problematika geografskih imena nije bila dovoljno razrađena te nije postojalo nacionalno tijelo za standardizaciju geografskih imena, kao ni preporuke ili smjernice za standardizaciju geografskih imena.

Iako sa zakonodavnoga gledišta problematika geografskih imena nije bila uređena, u Republici Hrvatskoj postoji nekoliko tijela javne vlasti koje su održavale i održavaju različite baze geografskih imena (endonima i/ili egzonima); Državna geodetska uprava, Ministarstvo vanjskih i europskih poslova, Narodna banka Hrvatske, Hrvatski hidrografski institut, Hrvatske vode, Hrvatske ceste, Državni zavod za statistiku, Leksikografski zavod Miroslav Krleža i Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje. Navedene baze međusobno nisu povezane.

4. Zakonodavni okvir

Donošenjem Zakona stvorili su se preduvjeti za povećanje učinkovitosti prikupljanja, upravljanje te razvoj samog registra propisivanjem nadležnosti za vođenje Registra geografskih imena te osnivanjem Povjerenstva za standardizaciju geografskih imena Republike Hrvatske. Navedeno će u konačnici rezultirati povećanjem kvalitete, olakšanim korištenjem navedenih prostornih podataka i njihovom većom dostupnošću svim zainteresiranim dionicima.

Kao što je spomenuto, do donošenja Zakona, problematika geografskih imena u Republici Hrvatskoj bila je nedovoljno razrađena. Tako je, također prvi put, temeljem navedenog Zakona glavni ravnatelj Državne geodetske uprave donio 20. 5. 2020. godine Pravilnik o registru geografskih imena (*Narodne novine*, broj 59/20).

- Povjerenstvo za standardizaciju geografskih imena

Na temelju članka 148. stavka 2. Zakona Vlada Republike Hrvatske na sjednici održanoj 28. ožujka 2019. godine imenovala je predsjednika i članove Povjerenstva za standardizaciju geografskih imena:

1. dr. sc. DAMIR ŠANTEK, ravnatelj Državne geodetske uprave, predsjednik Povjerenstva za standardizaciju geografskih imena.

2. Članovi Povjerenstva za standardizaciju geografskih imena:

— dr. sc. TEA LONČAR, predstavnica središnjeg tijela državne uprave nadležnog za vanjske poslove

- DUBRAVKA ĐURIĆ NEMEC, predstavnica središnjeg tijela državne uprave nadležnog za kulturnu baštinu
- ANTONIJA NEMET, predstavnica središnjeg tijela državne uprave nadležnog za znanost i obrazovanje
- PEJO BROČIĆ, predstavnik Hrvatskog hidrografskog instituta
- dr. sc. GORANKA BLAGUS BARTOLEC, predstavnica Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje
- dr. sc. IVANA HORBEC, predstavnica Hrvatskog instituta za povijest
- prof. dr. sc. STANISLAV FRANGEŠ, predstavnik Hrvatskog kartografskog društva
- prof. dr. sc. ALEKSANDAR TOSKIĆ, predstavnik Hrvatskog geografskog društva
- dr. sc. IVANA CRLJENKO, predstavnica Leksikografskog zavoda Miroslav Krleža
- prof. dr. sc. JOSIP FARIČIĆ, predstavnik sveučilišta koje se bavi obrazovanjem i istraživanjem u području geografskih imena
- doc. dr. sc. HELENA PAVLETIĆ, predstavnica sveučilišta koje se bavi obrazovanjem i istraživanjem u području geografskih imena.

Sukladno članku 148., stavcima 1. i 4. Zakona Povjerenstvo obavlja sljedeće poslove:

- daje preporuke za standardizaciju geografskih imena
- prati provedu propisa o naseljima i njihovu primjenu u geografskim imenima
- provodi reviziju toponima te po potrebi utvrđuje nove
- utvrđuje načela pisanja i uporabe stranih geografskih imena za primjenu u obrazovanju, znanosti, hrvatskoj diplomaciji i dr.
- daje prijedloge i preporuke standardizacije geografskih imena u Republici Hrvatskoj i stranih geografskih imena
- daje preporuke za poboljšanje registra geografskih imena
- sudjeluje u radu međunarodnih organizacija koje se bave geografskim imenima.

Povjerenstvo za standardizaciju geografskih imena na svojoj 3. sjednici održanoj 6. svibnja 2020. usvojilo je Preporuke za standardizaciju geografskih imena u Republici Hrvatskoj – pisanje i uporaba geografskih imena iz stranih jezika (u daljnjem tekstu: Preporuke za pisanje i uporabu geografskih imena iz stranih jezika).

Poslove standardizacije geografskih imena obavljaju javnopravna tijela sukladno preporukama Povjerenstva za standardizaciju geografskih imena.

5. Preporuke za pisanje i uporabu geografskih imena iz stranih jezika

- Preporuke za pisanje geografskih imena iz stranih jezika

Prema pravopisnim normama hrvatskoga jezika, geografska imena iz stranih jezika pišu se:

- a) izvorno (kao endonim), tj. onako kako se pišu u jeziku iz kojeg su preuzeta, ako su izvorno pisana latinicom i nisu prilagođavana hrvatskom jeziku. Izvorno se mogu pisati imena gradova, imena teritorijalnih jedinica kao što su pokrajine, savezne države i sl., reljefni i vodeni oblici (Bonn, Bruxelles, Cape Town, Dijon, Guadalquivir, Kentucky, Loch Ness, Mississippi, Philadelphia, Rio de Janeiro, Ruhr, Szombathely, Tallinn, Tromsø, Ucayali, Wales, Washington, Yellowstone)
- b) prema transkripcijskim i transliteracijskim pravilima za pojedine jezike i pisma ako izvorno geografsko ime nije iz jezika koji se služi latinicom (Fukushima, Kryvyj Rig, Kyoto, Pyongyang). Ovako se mogu pisati geografska imena u zahtjevnijoj uporabi, npr. u stručnim i znanstvenim tekstovima
- c) prilagođeno (kao egzonim), tj. različito od izvornog imena (endonima), prema uobičajenom izgovoru u hrvatskome i slovima hrvatske latinice ako je:
 - izvorno geografsko ime iz jezika koji se služe ćirilicom (Moskva, Sankt-Peterburg, Ohrid, Soči, Sofija, Ural). S obzirom na to da su neka ustaljena ukrajinska geografska imena u hrvatski jezik ušla prema ruskome izgovoru (Černobil, Dnjepar, Dnjepropetrovsk, Harkov, Kijev, Lavov), istovrijedno je i njihovo pisanje prema pravilima koja vrijede za prenošenje ukrajinske ćirilice na hrvatsku latinicu (Čornobilj, Dnjipro, Dnjipropetrovsk, Harkiv, Kijiv, Ljviv), a za nova ukrajinska geografska imena i ona koja u hrvatskome jeziku nisu prilagođena prema ruskome izgovoru preporučuje se prilagodba prema ukrajinskome izgovoru (Černivci, Kerč, Zaporizžja)
 - izvorno geografsko ime iz jezika koji se ne služe latinicom ili ćirilicom (Aleksandrija, Bejrut, Bombaj (današnji Mumbai), Damask, Fukušima, Gruzija, Himalaja, Hindukuš, Hokaido, Honšu, Jokohama, Kairo, Kjoto, Kjušu, Mikonos, Nagoja, Nišapur, Peking, Pjongjang, Radžastan, Solun, Suhumi, Šangaj, Tajvan, Tesalija, Tokio)
 - izvorno geografsko ime iz jezika koji se služe latinicom i prošlo je pravopisnu, morfološku ili tvorbenu prilagodbu u hrvatskom jeziku (Beč, Budimpešta, Drač, Bugarska, Engleska, Češka, Falačka, Galicija, Irska, Katalonija, Kalifornija, Provansa, Saska, Teksas, Tiringija, Virdžinija, Varšava, Trst)
 - značenjski prilagođeno, tj. nastalo prevođenjem jednorječnoga imena te cijelog ili dijela višerječnog imena u kojemu je prepoznatljiva imenica ili pridjev

(Asadovo jezero, Bijeli Nil, Crno more, Gradišće, Nova zemlja, Novi Južni Wales, Španjolska Sahara, Telski Atlas, Zapadna rijeka, Žuta rijeka).

- Preporuke za pisanje geografskih imena iz stranih jezika prema uporabi

Geografska imena iz stranih jezika pišu se različito ovisno o uporabi:

- a) u posebnoj službenoj uporabi normirana su samo imena država i ovisnih područja. Ona se upotrebljavaju u međunarodnim službenim dokumentima i komunikaciji, što znači da u općoj uporabi nisu obvezujuća. Određena su na temelju jezičnih, pravnih i političkih kriterija, osobito prema načelu usklađenosti s izvornim imenom (na primjer, slijedeći zahtjeve nekih država da se ne mijenjaju izvorna imena njihovih država ili korijeni riječi u hrvatskom jeziku (Côte d'Ivoire, Bjelarus, El Salvador, Cabo Verde / Kabo Verde, Timor-Leste)). Većina ih je prilagođena prema uobičajenom izgovoru u hrvatskome, slijedeći tradicijsko načelo (Cipar, Danska, Finska, Somalija, Tajland)
- b) u stručnim i znanstvenim radovima, osim pisanja prema uobičajenom izgovoru u hrvatskome jeziku (Peking, Bombaj, Fukušima, Hirošima, Krivi Rog, Kjoto, Mokolajiv, Pjongjang), imena iz stranih jezika mogu se pisati prema transkripcijskim i transliteracijskim pravilima za pojedine jezike i pisma (Beijing, Bombay, Fukushima, Hiroshima, Kryvyj Rig, Kyoto, Mykolajiv, Pyongyang)
- c) u općoj i javnoj uporabi preporučuje se pisanje prilagođenih geografskih imena ako su ona ustaljena i to prema uobičajenom izgovoru u hrvatskome i slovima hrvatske latinice (Peking, Bombaj, Fukušima, Hirošima, Krivi Rog, Kjoto, Mokolajiv, Pjongjang). Ako se izvorno i prilagođeno ime upotrebljavaju podjednako često, prednost ima potvrđeno prilagođeno ime (Rona, a ne Rhône; Saona, a ne Saône).

Ovisno o geografskom objektu, u hrvatskom se jeziku prilagođena imena upotrebljavaju za:

- d) sve kontinente, veće prirodne i kulturne cjeline, oceane i povijesne države (Abesinija, Afrika, Angloamerika, Arktik, Austro-Ugarska, Azija, Bizant, Čehoslovačka, Europa, Indijski ocean, Pruska, Tihi ocean)
- e) većinu država, mora i ovisnih područja (Crveno more, Čukotsko more, Egejsko more, Irska, Finska, Francuska Gijana, Kajmanski Otoci, Nova Kaledonija, Rumunjska, Sredozemno more, Tanzanija, Turska). Manji broj imena država izvorno se preuzima iz jezika koji se služe latinicom jer se pišu isto kao u hrvatskome jeziku i govornici ih mogu izgovarati bez poteškoća (npr. Argentina, Barbados, Burkina Faso, Crna Gora, Palau, Samoa, Slovenija, Venezuela)
- f) mnoge prirodne regije, povijesne pokrajine, savezne države, upravne jedinice, otoke i otočja (Aleuti, Antili, Gibsonova pustinja, Gobi, Grenland, Koruška, Lukanijska, Novi Južni Wales, Provansa, Sahara, Saska, Sjeverna Dakota, Sjeverni Frizijski otoci, Tasmanija)

- g) neke važnije, osobito veće i prekogranične, kopnene reljefne oblike (planine, planinski lanci, zavale, visoravni i dr.), obalne i podmorske reljefne oblike te kopnene vode (osobito imena rijeka i jezera) i ostale geografske objekte većeg povijesnog ili suvremenog značenja (brane, zidine, arheološka nalazišta i dr.) (Asuanska brana, Himalaja, Hindukuš, Istočne Alpe, Južni Karpati, Meksička visoravan, Mekong, Pad, Slano jezero, Stjenjak, Tunsko jezero)
- h) neka naselja koja su govornicima hrvatskoga povijesno važna ili su sadašnji glavni i svjetski važniji gradovi i luke (Aleš, Aleksandrija, Atena, Beč, Frankfurt na Majni, Napulj, Pariz, Solun, Varšava, Venecija). U skladu sa suvremenim trendom uporabe izvornih imena, naselja iz jezika pisanih latinicom koja su postala važna u novijoj povijesti nemaju prilagođeno ime (Auckland, Bruxelles, Dublin, New York, Rio de Janeiro, Stockholm). Zastarjela imena naselja upotrebljavaju se samo u povijesnome kontekstu, npr: Bruselj (Bruxelles), Carigrad (Istanbul), Jakin (Ancona), Marselj (Marseille), Mletci (Venecija), Požun (Bratislava).

- Preporuke za standardizaciju egzonima

Hrvatski su egzonimi hrvatska imena za strane geografske objekte, što znači da se pišu slovima hrvatske abecede i prema uobičajenom izgovoru u hrvatskom. Upotrebljavaju se u Republici Hrvatskoj i drugim državama (Slovenija, Austrija, Mađarska i dr.) u kojima živi hrvatska manjina čiji pripadnici govore hrvatski jezik.

Za mnoge je hrvatske egzonime zbog različitog stupnja, načina i vremena prilagodbe karakteristična višeimenost, tj. uporaba više imena za isti geografski objekt. Nije potpuno jasno ni kada upotrijebiti egzonim, a kada endonim. Zato je egzonime potrebno standardizirati, tj. odrediti njihovo jedinstveno pisanje i uporabu, što je u skladu s preporukama UNGEGN-a (rezolucije I/4, II/28) i Zakonom.

Poslove standardizacije geografskih imena u skladu sa Zakonom, obavljaju javnopravna tijela sukladno preporukama Povjerenstva.

U slučaju službenih imena država, poslove standardizacije geografskih imena obavlja Ministarstvo vanjskih i europskih poslova, a poslove standardizacije službenih imena država i ovisnih područja kojima se služi Hrvatska narodna banka, obavlja upravo ta banka (Odluka o transakcijskim računima, 2019.).

Povjerenstvo daje prijedloge i preporuke za standardizaciju egzonima u općoj i javnoj uporabi, tj. u obrazovanju, znanosti, nakladništvu, medijima, kartografiji, leksikografiji i namijenjena su širokomu krugu govornika hrvatskoga jezika (učenicima, nastavnicima i profesorima, lektorima, djelatnicima u javnim službama, nakladnicima, novinarima, prevoditeljima itd.).

Provedbu i dinamiku standardizacije egzonima određuje Povjerenstvo na svojim sjednicama. Dokumenti i odluke koje Povjerenstvo donese upućuju se ministarstvima, tijelima državne, lokalne i javne uprave, vodećim medijima / medijskim kućama i nakladnicima te o njima na svojim internetskim stranicama Državna geodetska uprava obavještava javnost.

Kao osnovni korpus za standardizaciju mogu poslužiti egzonimi popisani u priručniku Hrvatski egzonimi II., kojeg je objavio Leksikografski zavod Miroslav Krleža u Zagrebu 2018., odnosno web aplikacija Hrvatski egzonimi istog izdavača.

Pri standardizaciji egzonima primjenjuju se opća pravopisna i tvorbena pravila za pisanje geografskih imena i pripadnih oblika riječi, pravila za pisanje velikog i malog početnog slova, sastavljenog i nesastavljenog pisanja riječi, pravila za pisanje posvojnih i odnosnih pridjeva (ktetika) izvedenih iz stranih geografskih imena te pravila za pisanje imena stanovnika (etnika) u muškome i ženskome rodu te u množini i njihovih padežnih oblika.

Pri rješavanju spornih pitanja, koja najčešće nastaju zbog višeimenosti, potrebno je primjenjivati sljedeća načela:

- a) načelo sustavnosti: strana se geografska imena sustavno prilagođuju prema postojećim tvorbenim obrascima u hrvatskome jeziku koji su zajednički pojedinim vrstama imena (ako se preporučuje Bijeli Drim, onda se preporučuje i Crni Drim; ako se preporučuje Gardsko jezero (talijanski Lago di Garda), onda se preporučuje i Komsko jezero (talijanski Lago di Como)
- b) tradicijsko načelo: strana se geografska imena prilagođuju u skladu s tradicijom uporabe određenog imena u hrvatskom jeziku jer dugotrajnost uporabe upućuje na prihvaćenost određenog imena u hrvatskom jeziku te postojanje društveno-povijesnih, kulturnih i ekonomskih veza hrvatske zajednice s drugim zajednicama u prošlosti (Beč, Budimpešta, Prag, Rim). Treba voditi računa o tome da se pritom egzonimi temeljeni na tradicijskome načelu ne miješaju sa zastarjelim imenima (Carigrad, Jakin, Mletci, Požun)
- c) načelo ovjerenosti i potvrđenosti u uporabi: prednost u uporabi ima geografsko ime koje je potvrđeno u više izvora jer je time u većoj mjeri prihvaćeno u hrvatskom jeziku (Modri Nil, a ne Plavi Nil; Ribinsko jezero, a ne Rybinsko jezero; Slano jezero, a ne Tuz; Ujedinjeno Kraljevstvo Velike Britanije i Sjeverne Irske, a ne Ujedinjena Kraljevina Velike Britanije i Sjeverne Irske; Volinija, a ne Volinj)
- d) načelo produktivnosti: prednost u uporabi ima geografsko ime koje se bolje uklapa u sustav hrvatskog jezika (Bjelokosna Obala, a ne Obala Bjelokosti; Privjetrinski otoci, a ne Otoci privjetrine) te kraće ime (Bahami, a ne Bahamski otoci; Filipini, a ne Filipinski otoci; Kareljia, a ne Karelijska Republika)
- e) načelo prilagođenosti suvremenom jeziku: prednost imaju geografska imena koja su usklađena sa suvremenim standardnojezičnim zakonitostima hrvatskoga jezika (Bijeli Nil, a ne Bieli Nil; Del, a ne Delos; Delta Mississippija, a ne Misisipijeva delta; Europa, a ne Evropa; Zakint, a ne Zakintos)
- f) načelo usklađenosti s izvornim imenima: prednost imaju prilagođena geografska imena u kojima su zadržana obilježja izvornih imena, i to: imena u kojima je prevedena svaka riječ izvornoga imena – npr. Crno more (turski Karadeniz); Veliko slano jezero (engleski Great Salt Lake), imena u kojima je apozicija kao sastavnica izvornoga imena prevedena

kao sastavnica prilagođenoga imena u hrvatskome jeziku – npr. Rt Ince (turski Inceburun), Rt Komorin (engleski Cape Comorin); Kanal Rajna – Majna – Dunav (njemački Rhein-Main-Donau-Kanal) i imena s množinskim oblicima izvornih imena – npr. Bahami (engleski The Bahamas)

- g) načelo jednostavnosti: pri uporabi geografskoga imena treba pojednostavniti odabir (uporabu) većega broja imena, nudeći jedno, najviše dva standardizirana imena za isti strani geografski objekt. Dvostruka imena mogu se upotrebljavati ako postoji potvrđena tradicija uporabe obaju imena (Andaluzijsko gorje i Betijski kordiljeri; Južna Koreja i Republika Koreja; Kijev i Kijiv; Krimski poluotok i Krim; Latvija i Letonija), ako su oba imena podjednako dobro uklopljena u sustav hrvatskoga jezika, a nastala su, primjerice, zbog različitih pravila tvorbe imena ili nestandardiziranoga geografskog nazivlja (Egejsko otočje i Egejski otoci; Iranska visoravan / Iransko visočje / Iransko gorje) i ako je riječ o politički spornim imenima (Japansko more i Istočno more)
- h) načelo normativne hijerarhije: u skladu s navedenim načelima, kako bi se razriješio problem dvostrukosti geografskih imena koja se pojavljuju u praksi, potrebno je odrediti hijerarhiju važnosti imena prema kojoj prilagođeno geografsko ime može biti:

- standardizirano tj. preporučeno geografsko ime kojemu se u općoj uporabi daje prednost u odnosu na druga imena (Bahami, a ne Bahama; Mađarska, a ne Madžarska; Tenerife, a ne Tenerifi)
- istovrijedno geografsko ime koje je ravnopravno standardiziranom geografskom imenu i preporučuje se u uporabi, ali je njegov oblik određen na temelju drugih načela (npr. Latvija i Letonija, Dnjepr i Dnjiopro)
- dopušteno geografsko ime koje nema normativnu vrijednost i ne preporučuje se upotrebljavati kao standardizirano ime, ali je zabilježeno zbog tradicije i čestote u uporabi (uz preporučeni oblik Havaji dopuštena je inačica Havajski otoci; uz preporučeni oblik Pampa dopuštena je inačica Pampe)
- nepreporučeno geografsko ime koje se ne preporučuje upotrebljavati jer nije u skladu s tvorbenim načelima suvremenoga hrvatskog jezika, pogrešno je zapisano i preneseno ili je kulturološki i politički nekorektno (primjerice, uz preporučena imena Veliko slavsko jezero, Mjanmar ili Mumbai u suvremenom se kontekstu ne preporučuju oblici Veliko ropsko jezero, Burma ili Bombaj).

- Načela za uporabu egzonima

Prema preporuci UNGEGN-a (rezolucije II/28, II/29, IV/20, V/13), uporaba postojećih egzonima trebala bi se smanjiti i ne bi se trebali stvarati novi egzonimi. Pri odabiru izvornog ili prilagođenog imena u općoj i javnoj uporabi, može se poslužiti zaključcima međunarodne Radne skupine za egzonime (pri UNGEGN-u) (Jordan, 2017.), prema kojima se standardizirana prilagođena imena obično upotrebljavaju:

- a) u jeziku primatelju (npr. kad se hrvatski govornici nalaze unutar hrvatskoga govornog područja ili kad se u Republici Hrvatskoj objavljuju tekstovi, atlasi, kartografski ili grafički prilozi i sl. na hrvatskom jeziku namijenjeni govornicima hrvatskoga jezika)
- b) ako se izvorno ime sastoji od specifičnoga imena i značenjski razumljive imenice ili pridjeva (more, jezero, rijeka, zaljev i dr.; nov, star, velik, mali, bijel, crn, gornji, donji, sjeverni, južni i dr.) (Bodensko jezero za Bodensee; Crna Volta za Volta Noire; Gornja Šleska za Górny Śląsk / Horní Slezsko; Istočni Falkland za East Falkland; Mala Azija za Küçük Asya; Nova Gvineja za New Guinea; Velika Trnava za Târnava Mare)
- c) ako imenovani geografski objekt ima bliske i tradicionalne veze sa zajednicom jezika primatelja (Bavarska, Beč, Budimpešta, Trst, Venecija)
- d) ako je imenovani geografski objekt povijesno ili danas važan (za zajednicu jezika primatelja) (Alep, Bejrut, Franačka, Fukušima, Himalaja, Kalifornija)
- e) ako se imenovani geografski objekt prostire na više govornih područja (Alpe, Drava, Dunav, Karpati, Rajna).

Predsjednik Povjerenstva za
standardizaciju geografskih imena

GLAVNI RAVNATELJ
DRŽAVNE GEODETSKE UPRAVE

